

Українські Visti

ТИЖНЕВИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІКИ, КУЛЬТУРИ І ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

Рік XVII. ч. 49 /1475/

Herausgeber: Verlagsgesellschaft „Ukrainski Wisti“ Verlagsort: Neu-Ulm/Donaus
Druck: Verlagsgesellschaft „Ukrainski Wisti“, Neu-Ulm/Do., Schließfach 32 — Tel. 77529

Неділя 3. грудня 1961 р.

Успішно закінчила свою роботу V сесія Української Національної Ради. Сесія розглянула діяльність Президії ВО за минулий період, прийняла звіти до відому й схвалила резолюції для керівництва новій Президії й Виконавчому Органові.

Сесія обрала на Голову УНРади інж. ОСИПА БОЙДУНИКА, — абсолютною більшістю голосів. Сесія переобрала Президента Української Народньої Республіки в екзилі, обравши на цей пост знову д-ра СТЕПАНА ВІТВІЦЬКОГО, — на наступну каденцію (терміном на 4 роки) одноголосно. На Віцепрезидента Української Народньої Республіки в екзилі V-та сесія обрала абсолютною більшістю голосів ІВАНА БАГРЯНОГО, дотеперішнього Голову УНРади. Затверджено новий Виконавчий Орган, покликаний декретом Президента УНР в екзилі в складі: МИКОЛА ЛІВІЦЬКИЙ — Голова ВО й керівник ресорту зовнішніх справ; інж. ДМИТРО АНДРІЄВСЬКИЙ — Заступник Голови ВО й керівник ресорту преси й інформації; інж. ФЕДІР ПІГІДО — Заступник Голови ВО й керівник ресорту фінансів.

Крім того, до складу ВО мав би увійти ген. ОЛЕКСАНДЕР УДОВИЧЕНКО на становище керівника військового ресорту.

Заступник керівника військового ресорту — ген. А. ВОВК.

„Союз Земель Соборної України“ — Селянська Партія під проводом ВОЛОДИМИРА ДОЛЕНКА, та Українська Соціалістична Партія (УСП) вийшли з сесії й не брали участі в її закінченні. На нараді лідерів фракцій, лідер фракції УСП проф. ПАНАС ФЕДЕНКО заявив про евентуальний вихід УСП з УНРади, але для цього має бути переведений референдум в середині Соціалістичної Партії. (Кор. „УВ“)

З матеріалів V-ї сесії УНРади

ПРОМОВА

Президента Української Народньої Республіки в екзилі
д-ра Ст. ВІТВІЦЬКОГО
(виголошена на ВІДКРИТІ V-ї СЕСІЇ)

Високоповажані Панове!

З почуттям зворушення відкриваю чоргової 5-ти сесію Української Національної Ради. І з почуттям важкої відповідальнosti за кожну нашу думку, за кожне слово, кожне наше діло.

В тяжку годину збирається наша Рада. Живемо в добі глибокої кризи людини й людства. Людина важко змагається за змисл свого життя. Ця криза поглиблюється ще постійною загрозою війни. Нема місця ані години, щоб про неї люди не думали. Поруч з тим у цілому світі лунеє клич свободи народів. Визволяються народи, що споконвіку не знали форм державного життя. Тим часом на краю Європи сорокмільйонний народ з тисячолітньою культурою, з державною традицією живе в жахливих умовах найбільш брутального гніту й терору. Стоїмо у важкій боротьбі за визволення. Боремося не тільки за своє право, але й за майбутнє інших народів, маючи на увазі, що на поневоленій Україні засновується в значній мірі сила московсько-большевицької імперії. Проте у своїх змаганнях не знаходимо належної моральної підтримки західного світу. Деякі міроздатні кола американської політики вагаються з тією підтримкою, відкладаючи її до часу нашого самовизначення. На те ми заявляємо, що нас визначив Божий закон, який у груди кожної людини вклав непереможну ідею свободи, нас визначили незчіслені жертви життя й крові, нас визначили наші державні акти з 1918 і 1919 роках, нас визначує наша віра в перемогу.

В сучасний момент українська проблема не стоїть у першій черзі міжнародних справ. Західний світ у своїй розігрії з московським большевізмом не має точно означеній лінії своєї політики. На цю тему багато пишеться й дискутується, особливо в Америці. Одні заступають погляд, що головним ворогом вільного світу є міжнародний комунізм, інші вважають тим противником російського імперіалізму. Ця друга теза здобуває собі поважні круги прихильників і вона знайшла свій вислів у ві-

домій резолюції Американського Конгресу про підтримку поневолених підсвітських народів.

Згадана резолюція — це немов велика хартія поневолених підсвітських народів. Вона виводить ці народи зі стану їхнього індивідуального відокремлення і вказує на потребу їхнього одностайного політичного фронту. Тим то перед Державним Центром вириває відповідальний обов'язок разом з іншими заинтересованими партнерами сконсолідувати Лігу Поневолених Народів, відому під назвою Паризького Бюлеку та розбудувати її в активнішу політичну організацію.

Спільні інтереси оборони перед російським імперіалізмом пов'язують нас теж з т.зв. сателітними народами. У взаєминах з ними суворо оберігаємо принцип нашої соборності, як незрушимий канон нашої політики, стараючись бути з ними в добрих ділових зв'язках. Зформування одностайного союзу сателітних і підсвітських поневолених народів — це велика ідея нового ладу на Європейському Сході і збереження світового миру.

Притядаючись до головних ліній сучасного міжнародного життя, стверджуємо тенденцію до творення більших міждержавних об'єднань. Модерна техніка скорочує час комунікації і зменшує значення географічних границь, а господарські, політичні й оборонні інтереси доводять до об'єднання формаций окремих держав. Такий процес обserвуємо на прикладі Європейської Господарської Спілки. Чуємо навіть голоси деяких провідних західноєвропейських політиків про федерацію держав Західної Європи зо Сполученими Штатами Америки.

Присвятимо більшої уваги західно-європейським народам та Організації Об'єднаних Націй.

Основами своєї духовості Україна належить до Заходу. Гасла свободи народів і демократії — це головні фактори нашої політичної акції. Вивести

(Закінчення на 2-й сторінці)

UKRAINSKI WISTI • UKRAINIAN NEWS

UKRAINISCHE NACHRICHTEN

наші закордонні представництва:

- Америка: Neseniuk I. 99 Ave., "C", New York 9, N.Y., U.S.A.
Англія: A. Bondarenko, 78. Kensington Park Road, London, W. 11.
Австралія: Krywolap S. Box 1586 M. G. P. O. Adelaide S. Australia
Аргентина: M. Paranuk, Av. I. M. Campos 556 San Andres F. C. G. Mitre, Argentina.
Бельгія: W. Schklar, 14, Rue F. Stevens, Herstal (Liege), Belgien
Голландія: W. Harasymenko Smaragdplein 75 Utrecht (Holland)
Канада: A. Kramar, 36 Delaware Ave., Toronto 4, Ont., Canada
Франція: N. Grouchetzky, 33, rue Roque de Fillol Puteaux, Seine, France. К-то: Paris CC 11.087.11

Від Українського Інформаційного Бюро

V звичайна сесія Української Національної Ради

6-й і 7-й дні нарад

В ці дні по грунтівних дискусіях і обміні думками між фракціями УНРади, V-та сесія вирішила наступні справи:

1. Продовжила каденцію Президента Української Народньої Республіки в екзилі д-ра Степана Вітвіцького на наступні чотири роки.
2. На становище Віцепрезидента Української Народньої Республіки в екзилі на наступну каденцію обрала І. Багряного.
3. Затвердила бюджет Державного Центру.
4. П'ята сесія Української Національної Ради схвалила резолюції і прийняла декларацію-звернення до українського народу (текст подається окремо).
5. Після прийняття присяги новим Виконавчим Органом УНРади його Голова Микола Лівіцький виголосив коротке експозе, що відповідає змістові його ж експозе на IV-ї сесії Української Національної Ради.

СКЛАД НОВОГО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УНРади

1. Микола ЛІВІЦЬКИЙ (УНДС) — Голова Виконавчого Органу УНРади

Радіо „Свобода“ — українська редакція — про 5-ту сесію УНРади

Українська редакція радіо «Свобода» передала в Україну інформацію про 5-ту сесію Української Національної Ради, яку тут передруковуємо (за скриптом з 17. листопада, п'ятниця):

«В п'ятницю 17. листопада в Мюнхені (Західна Німеччина) відкрилася П'ята сесія Української Національної Ради. Українська Національна Рада постала 1948 р. з участю майже всіх більших українських політичних уgrupовань за кордоном. В цьому часі не приєдналася до Української Національної Ради лише гетьманська група; пізніше два партійні уgrupовання націоналістичного напрямку покинули Раду.

Теперішня, П'ята сесія Ради, мала відбутися на початку літа цього року. Сесію було відкладено, щоб дати змогу Президентові Степанові Вітвіцькому провести засідання з метою поширити політичну базу Ради. Було проведено

три такі розмови. Наслідком розмов, одне з політичних уgrupовань, яке кілька років тому покинуло Раду, а саме Організація Українських Націоналістів під проводом Андрія Мельника, знову приєдналася до Української Національної Ради і бере участь у її теперішній сесії.

Наступні політичні групи є тепер членами Української Національної Ради: Українська Соціалістична Партія, Українське Національно-Демократичне Об'єднання, Український Національно-Державний Союз, Українська Революційно-Демократична Партія, Організація Українських Націоналістів, Союз Земель Селянська Партія, Союз Конструктивно-Творчих Сил і Українська Селянська Партія.

У п'ятницю в Мюнхені відбулося святочне відкриття П'ятої сесії Української Національної Ради. (Закінчення на 2-й сторінці)

Привіт III-му з'їздові ДОБРУСу в Західній Німеччині й бажаємо успіхів у праці організації колишніх московсько-большевицьких рабів!

Промова Президента УНР...

(Закінчення з 1-ї сторінки)

українську проблему зі стану її сучасної ізоляції, включити її в ритм конструктивних культурних і політичних рухів західного світу — це найближче завдання Державного Центру.

Чи прийде до війни? Ніхто того певно сказати не може. На всякий випадок не можна виключити майбутнього періоду т.зв. співіснування. Використовуючи стан холодної війни, Москва поширює свої мілітарні й політичні здобутки. Але на большевицьку імперію падають теж і тіні. ХХII комуністичний з'їзд виявив глибоку тріщину в, здавалось би, однозначному комуністичному бльоці. Стали один проти одного два табори: табір сталінізму, очолений китайським прем'єром Чу Ен-лаєм і табір ленінізму під проводом Хрущова. Слід відзначити, що під верхом ідеологічних розходжень ховається глибший конфлікт за політичні впливи на азійсько-му континенті. Рефлекс тієї тіні може затронути інтереси української політики.

На овіді внутрішнього життя Советського Союзу виступило марево сталінізму. Воно скріплює антисталінські гозії поневолених підсоветських народів. Рахуючись подекуди з настроєми «націоналів», Хрущов повів радикальний курс проти сталінізму. Постає питання: чи від того курсу можуть полегшитися умови українського національного життя. На кризу комуністичної ідеї вказує теж занепад моралі соєтського урядового апарату. Партийна большевицька преса часто нотує факти зловживань і корупції високих большевицьких вельмож. Партия, заснована на терорі, не може видати ідейного наслідства. Не повертаються теж у бік режиму настрої широких мас населення. Доказом того є маніфест Хрущова з нереальними обіцянками під адресою населення. В тому маніфесті Хрущов заповідає нову щасливу еру в житті ССР на рік 1980, в якій всі люди за живуть вимріяним добробутом. Люди стануть святими. Не буде ні злочинств, ні злочинців, ні судів, ні в'язниць, ні кар. Як думас Хрущов системою терору довести людину до того морального рівня — це залишається його загадкою. В кожному випадку, українці не збираться жити в тому «раю». Зрештою, ми бірмо, що до того часу українці життимуть у своїй незалежній самостійній державі.

Було б зайвим ще раз зображувати большевицький окупаційний режим в Україні. Україна перша стала жертвою большевицької агресії. Неперевершенну характеристику большевицького правління дав сам минулий ХХII комуністичний з'їзд. Ото секретар комуністичної партії України Подгорний, накреслюючи в своїй промові силует Кагановича, свого часу большевицького наїзника в Україні, назвав його садистом. Ту характеристику треба б доповнити зауважуючи, що крім Кагановича правили в Україні й інші большевицькі «можновладці», які в своему правлінні послуговувалися тими самими методами, що й Каганович. Отже режим перманентного садизму — це той стан, в якому десятками літ перебуває український народ і проти якого (стану) ми завжди протестували та й тепер протестуємо перед цілим культурним світом. Але народ наш під тиском тих знущань не заломився і свою акцію спротиву доказав, що понад усікі моральні й фізичні тортури, понад в'язниці й розстріли стоять вища сила людського духа.

Одним із найбільш загрозливих заходів антиукраїнської політики большевиків треба вважати виселення українських людей з їхньої батьківської землі. Наслідком перенесення великої промисловості з України на схід, поневолі мандрують і мандрівватимуть на той схід мільйони наших людей. До місяця нового поселення большевицька адміністрація не допускає ніякого українського друкованого слова, ані теж української школи і таким чином перевадить геноцид національної культури. Заходи тій великої небезпеці бу-

дуть належати до головних обов'язків української політики.

Український фронт оборони проходить по двох лініях: одна — це Батьківщина, друга — це політична еміграція. Хоч українська діаспора не визнається політичною солідарністю, але вона виявляє високу міру всеукраїнської соборності. Напевно немає в нашому розіянні ані однієї української хати, яка не була б словневна турботою за українських братів і сестер, які живуть під большевицькою окупацією. Батьківщина та її еміграція — це одне нерозривне. Однаке, це тільки почування, його треба передставити на інструмент активної дії. Перший крок до того є пізнання сучасного українського побуту в усіх його виглядах: господарському, громадському, культурному, політичному. На жаль, тільки дії органи еміграційної преси відводять належну увагу цій темі. Вся духовна творчість перебуває у вільному світі наших учених, письменників, мистців, публіцистів головно повинна служити потребам та інтересам поневоленої України. Одна з головних її функцій — це передача культурних здобутків західного світу на Україну. Треба теж сподіватися, що такі установи, як Український Конгресовий Комітет і Комітет Українців Канади, заслужені в діянні політичної інформації, присвятять більше уваги справам українських видавництв.

Безмірної шкоди завдає нам стан нашого політичного роз'єдання. Державний Центр періодично піднімає спроби для об'єднання розбитих політичних сил, але ці спроби не давали бажаного результату. Після виходу групи ОУН з УНРаді кількість політичних груп, заступлених в УНРаді зредкувалася. Нині можу поділитися з Вами вісткою, що група ОУН повернулася до Державного Центру, а її представники сидять на одних лавах разом з Вами. Іх привела сюди ідея української держави. Святкуємо її перемогу. Зрадіють українські люди на Батьківщині, і ті, що живуть на чужині. Вітаю Вас, Панове, від цирого серця та бажаю Вам повних осягів Вашого нового труду і Вашою новою спільною праці.

Залишилися ще не вирівняні розходження між двома групами в УНРаді, що зав'язалися були на точці взаємовідносин між Державним Центром і Американським Комітетом Визволення. Американський Комітет Визволення не заважає як слід рахувався з вимогами української самостійницької політики. Наслідком того Виконавчий Орган УНРаді виставив перед Американським Комітетом Визволення свої невідступні вимоги та припинив свої відносні контакти. Відповідь на ті вимоги хоча виявляла певну уважливість, все таки не була вдовольняюча. Треба сподіватися, що різниці поглядів, які постали на тлі тієї справи, будуть на цій сесії вирівняні. Беручи під увагу політичні вимоги часучної хвилі, закликаю сторони до згоди й порозуміння.

В деяких колах еміграції можна зауважити повне збайдужіння до громадських і політичних справ. Якісні дефективні настрої охоплюють певні частини громадянства. Люди питаються, коли нарешті діждемося дні нашого визволення. На це ми відповідаємо: народ не живе демембією нашого особистого життя, і наші вчинки, присвячені йому, не завжди відбиваються негайними осягами, вони живуть радіше у сфері ідей і сходять на землю пізніше, іх видимі висліди реалізуються в пізніших народніх здобутках. Так, наприклад, слово Шевченка щойно пізніше виростило українську державу.

Головна лінія оборони — це, очевидно, наш Край. Йому належиться від нас подів та найглибша відчущість. Деякі з-поміж нас раді бачити більш енергійні форми національної активності. Але вони забувають, що народ не прохолос ще від нещадного терору і навчився не маніфестиувати своїх почувань. Драма боротьби, очевидно, не має тієї експресії й патосу, що в часі відродження. Її мовчанка сповнена ви-

сокопатріотичною контемплляцією. Відродження з часів від року 1923 до 1930 було спонтанним поривом відбудови національної культури. Воно своїми осягами здивувало і наляжало Москву. Його здавлено в потоках крові. Однаке, після кількох років найтяжчих репресій, національне життя оновилось і цим разом немов притилилось у своїх зовнішніх проявах. Під спокійним, здається, плесом болючих переживань завжди б'ється українська струя. Постійна завзята боротьба за права мови, за її чистоту, за українську науку, за свою школу, за українські видавництва, зворушливі змагання за регабілітацію українських письменників — це тільки прикладові акти національного руху. Для підкреслення української самобутності наші письменники повертаються своїми сюжетами до історичної давнини та її постлат. Нехай покищо нас надто не вражає голос російської мови на вулицях українських міст. Тісно мовою послуговуються не раз наші земляки тільки для того, щоб охоронитися перед переслідуванням. Зате Ви почуете прегарну українську мову в приватних домах високих київських урядовців українського роду, або від їхніх дітей.

Має теж свою особливу вимову поста від українців з нагоди перепису населення в ССР в 1959 році, коли 37 мільйонів заразували себе українцями, не зважаючи на те, що така заявя не улегла в нічому їхньої життєвої екзистенції та й може виставити їх на прикіп переслідування.

Радіо „Свобода“ — українська редакція...

(Закінчення з 1-ї сторінки)

ської Національної Ради. На порядку денного віроцістого засідання були виступи Голови Української Національної Ради Івана Багряного і Президента Степана Вітвицького, та привітання від організацій і громадських діячів. Перед відкриттям уроцістого засідання, за чисельної співучасти гостей і представників громадянства, о. Палладій Дубицький, православний священик Міонхену, та о. Іван Леськович, католицький парох, прочитали молитви за український народ та за успіхи нарад П'ятої сесії.

Голова Української Національної Ради Іван Багряний у вступному слові вітав український народ на батьківщині. Він сказав, що Українська Національна Рада черпає сили для своєї праці з прагненням нашого народу визволитися із колоніальної залежності і стати вільним господарем своєї долі. Дух епохи — це дух ліквідації колоніалізму. Цей дух найсильніший в імперії ССР, — підкреслив у своєму виступі Іван Багряний.

Президент Степан Вітвицький розповів свою промову від ствердження, що

Святкування знову столітніх роковин Тараса Шевченка було виявом майже релігійного культу для його пам'яти. Оціночко належно народні настрої, Москва не зважилася на заборону святкування, лише старалася використати Шевченкове всенародне свято як нагоду для своєї масової пропаганди. Народ, однаке, ентузіастично величав Шевченка не як проповідника московського большевизму, а як Предтечу вільної української держави.

У своєму змагу з ворожою Москвою народ наш не знає ніяких партійних противінств, ані теж окремих ідеологій, у нього є тільки одна ідеологія, яка називається Україна. Пристуточно до наших нарад, склонімо наші голови перед героїзмом нашого народу, сдяючись з ним у хвилі своїх важливих рішень, посилаючи йому наш гарячий привіт. Починаймо ж наші наради з вірою в українську людину, в український народ і в його остаточну перемогу.

Один з великих істориків сказав колись, що кожна епоха провадить до Бога. Нехай нас не залякує брутальна сила большевизму. Ніяка імперія, заснована на злочинстві і терорі, не може вдергатися на довший час. Судьба народів ходить Божими дорогами. Не на рікаймо на лиху долю, а будьмо вдячні Провидінню, що дало нам змогу жити в таку пору, в якій можемо прислужитися найбільшою жертвою народній справі. Тому вірмо в нашу перемогу. Ми йдемо по ясному шляху до тієї краси і правди, якій на ім'я — Україна!

РЕЗОЛЮЦІЯ

ОДИНАДЦЯТОГО ЗІЗДУ СУЖЕРОДЩО ВІДБУВСЯ 11.-12. ЛИСТОПАДА В ТОРОНТО*

1. З'їзд вітає ІІ Величність Королеву Єлизавету II та бажає їй і її родині довгого віку на славу й волю країн комонвелту.

2. З'їзд вітає прем'єр-міністра Канади Джона Діfenбейкера — великого оборонця нашої волі й прав на самостійність колоніальної поневолених Москвою народів.

3. З'їзд вітає прогресивно-консервативний уряд Канади, що під проводом прем'єр-міністра стоїть на позиції безкомпромісової рішучості оборонити вільний світ проти інтенцій Москви й Пекінсу нав'язати комуністичне невільництво вільним громадянам Заходу. Ми, колишні громадяни колонізованої Москвою України, що були жорстоко переслідувані там за нашу спротиву советському невільництву, беззастережно підтримуємо таку політику нашого уряду.

Ми горді, що стали тепер громадянами вільної великої Канади й маємо незламну рішучість боронити нашу волю пілч-о-п'ч з нашими співгromadnami. Ми стверджуємо з досвідом першої руки, що на території поневоленої України на самостійне існування.

6. З'їзд сердечно вітає в складі нашої організації нових почесних членів, що стали до співучасти в наші роботи в 1961 році: професорів — В. Кіркенела, Г. Сімпсона, С. Бітті, Л. Добрянського; У. Самчука, Й. Гірняка, М. Лучковича, В. Душника, ген. М. Садовського, конгресмена А. Фейгана, д-ра С. Вітвицького, Ф. Стілсона МП.

7. З'їзд вважає, що загроза комунізму

України є мільйони широких друзів Канади, що в певний момент активно приєднаються до нас проти Москви.

4. В побожному настрої з'їзд приймає благословення нашої роботі від екзархів Українських Церков: Митрополита д-ра Іларіона й Архієпископа Ізидора Борецького та бажає йм довгого віку й здоров'я на славу розвитку наших Церков у Канаді:

5. З'їзд вітає Президента Української Народної Республіки в ексилі д-ра С. Вітвицького, Голову УНРади Івана Багряного, Голову ВО УНРади М. Лівицького та посла V-ї сесії УНРади. З'їзд бажає їм найбільшого успіху в справі оборони на міжнародному форумі прав на поневоленої Москвою України на самостійне існування.

<div data-bbox="725

С. РОМАНОВИЧ

Маніфестація російського імперіалізму

(РЕФЛЕКСІЇ З ПРИВОДУ ХХІІ З'ЇЗДУ КПСС)

Наши сподівання, що ХХІІ з'їзд КПСС внесе принаймні зовнішню модифікацію в структуру партійного керівництва, в напрямку поширення прав національних республік, не отрималися. Така модифікація, логічно мислячи, мала б наступити після проголошення Хрущовим курсу національного визволення з ярма колонізаторів.

КПСС й надалі залишається домінуючою, російською, імперською партією, як за своїм складом, так і в напрямку її діяльності. Компартії національних меншин є лише додатком партійної машини, що надає КПСС інтернаціонального забарвлення для нових завоювань і асиміляції давніх підбитих народів. Доказом цього є подвійна фразеологія нові прогами, виключно російська історія виникнення і змін назв компартії (РСДРП, РКП/б, ВКП/б, КПСС) і національний склад КПСС.

На з'їзді було присутніх 4813 делегатів, що заступали 9 716 000 членів і кандидатів КПСС. Кількість росіян серед делегатів була настільки велика, що голова мандатної комісії В. М. Тітов не відрізнявся отрилюднити національний склад з'їзду, а обмежився досить прозорою заявкою:

«Аналіза складу делегатів за національною приналежністю, обрахників від компартії союзних республік, показує, що в Україні йде постійний обмін кваліфікованими кадрами між націями. Партия вчить, що без взаємної братерської допомоги кадрами неможливо забезпечувати раціональний розвиток продуктивних сил, правильно поєднувати інтереси держави з інтересами окремих республік.»

З цього тонкого натяку на грубі обставини видно, що в інтересах держави ССРР-Росії домінанція росіян необхідна, бо республіки не є державами. Цілком ясно і не двозначно. А М. Підгорний ввесів час твердити, що Україна стала великою «суверенною» державою в складі ССРР(?)

На з'їзді компартії в Києві був отриманий національний склад делегатів, з якого видно, що 26,6% делегатів були росіянами-колонізаторами, що є керуючим звеном серед націоналів. Треба думати, що таке, приблизно, співвідношення і в інших республіках. Можливо навіть, що засилля росіян у менших республіках значно більше.

На тлі цієї картини спробуємо відтворити загальний національний стан КПСС у співвідношенні до загальної

кількості населення, згідно останнього перепису 1959 р.

З загальної кількості населення ССРР 208 827 тисяч, росіяни складають 114 548 тисяч, або 54,8%. Інші національністі — 94 279 тисяч, або 45,2%, в тому числі населення 14-ти національних республік (без росіян) — 73 036 тис., або 35%. Беручи в основному національний склад компартії на Україні, де українці складають 2,7% до загального числа українського населення, можна вирахувати національний склад КПСС.

Всього членів КПСС 9 716 тисяч. З них росіян 7 316 тис., або 75,5%. Інші національністі — 2 400 тис., або 24,5%, в тому числі членів КПСС 14-ти національних республік (без росіян) 1 970 тис., або 20,3%. Автономні національні республіки й автономні області, що входять до складу РСФСР, не мають своїх національних репрезентантів, як рівно ж не мають своїх репрезентантів такі нацменшини, як жиди (2 268 тис.), поляки (1 380 тис.), німці (1 619 тис.) і інші. А звідси без помилки можна сказати, що росіян у складі КПСС є 80%, що виносить 6,8% до загальної кількості росіян, в той час як відсоток комуністів серед інших національностей є не більше 2,7%. Якщо підрахувати національний склад делегатів на ХХІІ з'їзді КПСС, то матимемо, приблизно, таку картину:

Всього було делегатів 4813, в тому числі від РСФСР 3093, або 64,6%. Від інших національних республік — 1720, або 35,4%. З числа делегацій національних республік — росіян 690, або 40%, не-росіян — 1030, або 60%. Таким чином, на з'їзді КПСС було росіян 78,6%. З однієї лише Москви і Московської області, згідно звіту мандатної комісії, було 469 делегатів (11%), в той час як УССР разом з росіянами мала 783 делегати, Білорусь — 141, Грузія — 118.

З наведених цифр ми бачимо, що КПСС за своїм складом є російсько-імперською партією. Про це говорить сама організаційна структура побудови партії, що зафіксовано в новому статуті КПСС, як також і національний склад новообраних ЦК та президії.

Ознайомившись детально з матеріалами з'їзду, як рівно ж і з новою програмою та статутом КПСС, ми маємо висновок, що праща національних республік не поширилися, як треба було сподіватися, а звузилися. Так звана «сталинська конституція», згідно якої нібито побудованій ССРР, зараз пере-

креслена. Згідно конституції, Советський Союз є добровільне об'єднання незалежних держав.

В новій програмі і статуті сказано, що державою є ССРР-Росія, а ЦК національних компартій у своїх правах дорівнюють до краївих і обласних комітетів Фосійської Федерації. Наши сподівання, що перед з'їздом буде створений, принаймні для прикриття русофільської політики, окремий ЦК РСФСР — не здійснилися. ЦК КПСС є керівним органом російської партії і тому спеціальні дублювання є зайвим. Створено при ЦК КПСС лише партійне бюро по справах РСФСР, головою якого став також Хрущов, а його заступником Воронов.

В колоніальну політику Москви Хрущов вносить певну, так би мовити, «модифікацію». Він допустив до керівництва національних республіках місцевих, відданих Москві, партійних функціонерів, що вже довший час вважали себе по відношенню до «старшого брата» дещо упослідженими і боролися за першість влади в республіці. За таку поступку Хрущов зажадав високої заплати в економічній галузі, збільшивши в два-три рази данину Москві кожної республіки.

В цьому, властиво, нічого нового немає. Цим способом управління колоніями англійці вже користуються давно, купуючи королів і шейхів. Ленінський т. зв. «демократичний» централізм у партії не змінився. Москва сподівається руками націоналів пришвидчити процес уніфікації й обрусіння, злиття всіх народів в одну «совєтську» — російську націю. Але є всі підстави твердити, що цього їй не вдастся зробити. Інстинкт самозбереження націй багато сильніший за божевільне маячення московської оприччини.

ЧИСТИКА ПАРТІЇ Й АНТИПАРТІЙНА ГРУПА

За вказівками з Москви, ще заздалегідь перед з'їздом була широко проведена чистка низових, районових, обласних і республіканських партійних організацій, головним чином у національних республіках. В одній лише Україні, за словами М. Підгорного, з партії викинено 200 тис. осіб; скинуто з посад голів колгоспів 1500 осіб і т. д. Голова ревізійної комісії Горкін заявив, що після ХХ з'їзду видано 5,5 мільйонів партквитків, а в звіті мандатної комісії вказано, що після ХХ з'їзду партія зросла на 2,5 мільйони. З цього можна зробити висновок, що понад 3 мільйони осіб викинено з партії і на їхнє місце прийнято нових членів. Забезпечивши в такий спосіб «абсолютну єдність» партії, Хрущов на з'їзді легко

залишивши симпатію. Він своїми розмовами підтримував і арештованих.

Коли зайдов до їхньої кімнати советський генерал донечь ради цікавості, то почув від ген. Краснова такий вислів про Росію:

«Майбутнє Росії — велике! В цьому я не маю сумніву. Руський народ кріпкий і витривалий... він витримає не одну трагедію, не одно ярмо. Майбутнє за народом, а не за урядом. Режим приходить і відходить. Піде й советська влада. Нерони родилися й зникали. Не ССРР, а Росія займе належне їй почесне місце в світі» (Н. Н. Краснов. Цит. праця, стор. 48).

Після цього советський генерал поспішив утекти. Але ця характеристика виходила з уст політичного фантаста, який розвивав у козаків шовінізм при видами, однак ні одно його пророчество не збулося.

Перед самим з'їздом у напрямі на Москву цей генерал запітав ген. Доманова, чи той знав наперед про видачу советам козачої групи і частин ген. фон Панвіца. Доманов промовчав, тяжко зідхнув і відвернувся. Примусав це Бутлеров, коли розмовляв з Н. Н. Красновим в Сибіру. Найправодоподібніше те, що Доманов був советським агентом, а ген. П. Краснов з ним у всьому радиився і сокровенні думки свої відкривав йому.

31. травня на зорі під'їхали два вантажні самоходи. До першого під'їхали всіх чотирьох Краснових і генералів Панвіца та Головка. Коло другого поставили генералів Султан Келеч Гирея, Васильєва, Саломахина, Доманова і Шкуро. На цьому ж подвір'ї і на їхніх очах розстріляли адъютанта ген. Панвіца, обер-лейтенанта, ніби при спробі втекти, з командою — «огонь по фа-

міг провести бажані для нього рішення, зокрема в спр. т. зв. «антипартійної» групи.

Про розмір сучасної чистки можна судити по складові нових керівних органів КПСС. До складу ЦК обрано 175 членів, 155 кандидатів і 65 членів ревізійної комісії, а разом — 395 осіб. Менше половини з них (155 осіб) були в старих керівних органах на ХХ з'їзді в 1956 р. Одна четверть (90) осіб залишилося членів ЦК і ревізійної комісії, що були обрані на XIX з'їзді в 1952 р., напередодні смерті Сталіна, і лише 18 із них були в складі ЦК перед другою світовою війною. В це число входять: Хрущов, Міоян і Суслов, що є в складі нової президії. Крім них, до складу президії увійшли: Брежнєв, Воронов, Козлов, Косігіц, Куусінен, Підгорний, Полянський, Швернік. Голова держави безпеки (КДБ) Шелепін став одним із секретарів ЦК, а на його місце шефом КДБ (кол. МВД) призначений Семічастий.

Головою комітету партійного контролю призначений Швернік. Обов'язком цього комітету буде проводити дальшу «відсталінізацію». Заслуговує на увагу вибір великої кількості кандидатів у членів ЦК. Це уможливить новому диктаторові на свій погляд викидати з членів ЦК тих, що винімають себе небажаними і замінити їх кандидатами. Отже виникнення опозиції серед членів ЦК унеможливлене. Засудивши «культ особи» і викинувши саркофаг Сталіна з мавзолею, Хрущов забезпечив для себе не лише абсолютизм влади, але став одиноким «послідовником» Леніна і забезпечив собі місце в мавзолеї поруч нього.

Зірка Молотова, що був усе своє життя запеклим претендентом на трон імперії, погасла назавжди. Його кар'єра, очевидно, скінчиться на суді, як зличиня. Останньою його спробою прийти до влади був лист, написаний з Відня, незадові перед з'їздом, до членів ЦК, де він обвинувачував Хрущова в ревізіонізмі і пацифізмі, а нову програму назвав антиреволюційною. Молотов, як і Сталін, проти зв'язків з Заходом. Іх обох, у цьому відношенні, можна віднести поспільниками Івана Лютого. А Хрущов претендує на роль царя Петра I, що так само, як першій, іздав закордон і «европеїзував» Московщину.

На з'їзді підняли лише краєчок заслони, що прикриває злочини сталінських сатрапів, які потрапили тепер у виключення з партії. Найбільше загажовані з «антипартійної» групи Молотов, Каганович, і Маленков. Міоян у своїй промові закинув

(Закінчення на 7-й сторінці)

В. ІВАНИС

Ще одна трагедія козаків

(Закінчення з попереднього числа)

КОРПУС ГЕН. ГЕЛЬМУТА ФОН ПАНВІЦА

У той час, як відходили з ген. Домановим козаки з Італії, 15-ї кінній корпус під командою ген. Гельмута фон Панвіца в кількості понад 25 000 відходив з Балканів. Командувач корпусу ген. Панвіц у кінці квітня вступив у переговори з англійцями, доводячи їм, що з большевиками замиритися не можна буде, а проти них козаки є найкращим військом. Однак англійці на це не відповіли. Тоді Панвіц рушив на захід.

9. травня він наткнувся на другу панцерну британську дивізію і зараз же з'явився до англійського штабу. Командир дивізії Ашер ні в які політичні розмови не вступав, але погодився пропустити козаків через англійську лінію. Так повз британські танки пройшли в повному порядку козаки, а Панвіц стояв біля англійців, з гордістю дивлячись на свій корпус. Із співчуттям на рівні лави поглядав і англійський полковник Гілс. Через співчуття військових англійців до корпусу наївний ген. Панвіц сподівався, що їх приймуть як інтернованих.

Після одноголосного вибору козаками ген. Панвіца похідним отаманом в с. Альтгофен представник британської армії звернувся до козаків з такою промовою:

«Козаки! Британський уряд його королівської величності бере вас під свою опіку. Нехай ніхто не вірить по голоскам, що вас видадуть советам.

шістському гадові» два автоматчики добре не поцілили зразу і советський лійтєнант дострілив його з револьвера. Дідові Краснову поставили мъяке крісло. По 4-й годині доїхали до Грацу. Там підбігали советські конвоїри полонених німців з криком: «Подивись, ребята, фашисти привез

Здобуймо прихильників України!

П'ятого листопада в Іллінському університеті в Урбана-Шампейн, 140 миль від Чікаго, де навчається 16 000 студентів, і багато з них є з країн Європи, Азії та Африки, відбулася українська ніч. Студенти-чужинці створили університетські «об'єднанні націй», в яких студенти Азії мають рішучі голоси, бо вони найбільш чисельні й активні. ІМКА дала їм своє приміщення для диспозиції. До завдань «об'єднаних націй» належить ознайомлення студентів з їжею, культурою та мистецтвом різних націй.

З цією метою було влаштовано ю українську ніч. Ініціатором була українська студентська громада в цім університеті, яку очолює Генадій Меркело, член філії ОДУМу в Чікаго. В кінці цього шкільного року він дістане диплом магістра з електричної інженерії. З помічкою та порадою в проведенні цього вечора прийшли професор мальярства Брицький, проф. Радзімовський, який викладає в інженерному відділі, та бібліотекар Штогрин.

В залі ІМКА було виставлено рухомі побільщувані на екрані знимки з країнами України, а більшість із них з самого століття Києва. Працівник ІМКА іздав минулого року в Україну і ті знимки звідти привіз. При вході до кімнати, де виставлені експонати, висить напис «Україна» з вплетеним тризубом в літеру «У». Збоку приколена велика карта України, яка подає всі кордони та назви сусідніх держав. В невеликій кімнаті виставлені напоказ українські вишивки, різьба, кераміка, писанки та кільканадцять памфлетів англійською мовою про Україну. На стінах висять картини українських мистців, які були продані й їх було випозичено у власників спеціально на цей вечір.

За речі для виставки та мистецькі виступи подав культурно-освітній референт Чікагської філії ОДУМу Ярослав Меркело. Українські страви (холодець, борщ, пиріжки, вареники) приготовили матері студентів, рідня професорів, студентки та ОДУМви.

Український вечір відкрив Генадій Меркело та заповів кількахвилинну мовчанку для прочитання молитви кожному в своїй рідній мові. Поянформувавши гостей, що за чим іститься, студенти взялися до ложок. Післі вечір прийняли кільканадцять столів (вечір плянувався на 200 осіб, але великий наплив бажаючих змусив збільшити число до 300) тим забрати місце, пляноване для виступів, — квітки були продані кільканадцять тижнів наперед, а багатьох відмовлено через брак міс-

покарання їх. Гельмута фон Панвица большевики хотіли відіслати англійцям, але він попросив лишити його ділти долю з козаками і тому він також поїв до в'язниці в Москві.

Дід Краснов, ген. Шкоро й Саламахин, полковники Н. Краснов і Моргунов, майор Н. Краснов декілька генералів та офіцерів в супроводі майора СМЕРШ і автоматчика 4. 6. 1945 р. посадили в другий літак і відтранспортували в Москву, де їх машинами з написом «хліб» повезли на Луб'янку. Там арештовані прийшли всі стадії несамовитих допитів.

Цікава була розмова двох (батька й сина) Краснових з Меркуловим та заповіт ген. П. Краснова.

МОРАЛЬНЕ ЗНУЩАННЯ І КАРА

Меркулов, генерал МГБ і начальник державної безпеки, якого в 1954 р. в справі Берія разом з Рюміним повісили в тій же Луб'янці, наказав привести до нього батька й сина Краснових, які не бачилися ще, відколи прибули до Москви. Їх посадили за столиком, принесли чаю з тістечками. Меркулов прямовив: «Не соромтеся, панове. Закусайте й пийте чай. Такі чаювання у нас не часті на Луб'янці. Тільки для особливих гостей. Поки ви будете пити чай, я вам дещо скажу. Я — Меркулов, один з ваших майбутніх... ну, скажімо, начальників». Потім він запитав, як діяли, чи не закачалися, чому не йдуть і недружелюбно дивляться, радив своєї боди не сподіватись... «Полковник Краснов, вибирайте між правою й життям. Петро Миколайович, Семен Миколайович і ви, наші старі знайомі! В 1920 р. ви вискошили з наших рук, а тепер усі карти биті. Не втечте! Нема дурних, — як говорять на Україні...

ця) для другої частини вечора — мистецької. Г. Меркело в короткому інформаційному зверненні згадав, що цей вечір влаштований українцями, що перебувають у вільному світі. Він подав величину України та держави, які з нею межують. Звернув увагу на великі природні багатства та добре положення з боку комунікації водю — що і ще бідою України, кожний хоче її мати.

Під акомпанемент Марії Пеличенко квінтет ОДУМу (Марія Коновал, Стефа Ковальчук, Галина Бойко, Олена Павленко і Віра Тарасенко) виконали пісню «Ішов козак». Пізніше в шістьох застали «Стріляся на полі», і на прохання студентів заспівали їхньою улюбленою пісні «Червоні маки». Марія Пеличенко виконала на фортепіанові українську в'язанку пісень і угорську другу рапсодію. Танцювальна група «Метелиця» (Марія Пеличенко, Віра Тарасенко, Володимир Крадений і Ростислав Тигнибок) виконали «Козачок» та «Гопак». Публіка з захопленням оплескувала виконавців. По закінченні студенти підходили до Г. Меркела, дякуючи за гарний виступ.

Між глядачами був і один громадянин Советського Союзу, родом з Росії. Одна студентка-українка, яка його знає, запитала, як йому подобався вечір, відповів: «Все було б добре, якби не дурні жарти Генадія Меркела». Між кожною точкою виступів Меркело подавав короткі смішні історії, що є типові американським промовцям, і один, для прикладу, жартів був таким: Учитель в Советському Союзі вимагає від учня, щоб він пояснив слово «капіталізм». Учень підводиться з лавки і каже: «Капіталізм — це такий устрій в країнах, де люди голодують, працюють на експлуататорів — загальну, ведуть мізерне життя». На другу вимогу вчителя пояснити «комунізм» учень відповів: «Це добра система, бо вона отікується робітничою класою і стремить в найближчій п'ятилітті здогнати капіталізм».

Цей і подібні жарти були «дурними жартами» для «старшого брата». Він хоч у цілім університеті одинокий, але береться за університетське об'єднання добре — запропонував і обстоює заведення «тройки» в керівництві студентами.

Недотягнення вечора, як показали

запити, поставлені мені після мистецької частини студентами, такі: на таких вечорах треба подавати більше про історію та змагання України. Описати краще страви. Подати стреміння українського народу, а еміграції зокрема. А

поставлені питання були такі: «Я знаю, що борщ є російською стравою (а Г.

Меркело не сказав, що росіяни загарбали навіть наш борщ, не тільки територію), а тут виходить, що український? А хіба Україна не є якоюсь областю Росії? Я виніс враження, що ви маєте свою державу? Хіба танець «Гопак» український? Хіба ви коли були незалежними, що подаєте граници України? Ці запити були поставлені не якимось росіянами чи малоросами, а в більшій мірі студентами з Індії та Пакистану, та одним американцем. Щоб такі запити не повторювалися, то варто, щоб ті речі були вияснені у вступному слові, при описі страв та в мистецькій частині. А як знаємо, в грудні місяці в цім же університеті відбудеться інтернаціональна виставка всіх націй та вечір мистецтва (співи, танці, жарти і інше). І тут українські студенти співчайними написами, як «Україна в російсько-комуністичній ярмі», «Україна поневолена росіянами», «Україна прогресує насилия Росії», поставленими в певних місцях на своїх виставці, розвивають вищезгадані питання в чужинців-студентів.

ОКО

сталося, не сміш ненавидіти Росію. Не вона і не руський народ винні у спільніх стражданнях. Не в нім, не в народі лежить причина всіх нещасть. Була зрада. Крамола була. Не досить любили батьківщину ті, хто першими повинні були її любити. Зверху все почалося, Миколо. Від тих, хто стояв між престолом і масою народною»...

Онук пообіцяв і написав, відбувши понад 10 років концентраційних таборів, уже згадану книжку.

Із заповіту видно, що він далекий від справжньої оцінки того, що сталося.

І цей передсмертний заповіт є абстрактне мимрення фанатичного монархіста, який лишився сліпим після

двох великих поразок, коли йому доводилося втягати в нерівну боротьбу проти

Росії козаків, обдурючи їх самостійністю їхніх країв. Невинність руського народу — це чистінка фантастичної вигадки. Насамперед — «Нарід має уряд, якого він заслужив!» Друге — хто підтримував і зараз підтримує всіма силами отої дикунської комуністичний уряд? З кого переважно складається отої сатанинський уряд у Москві? Спалахування протестів різних народностей СССР хто здушував? У масі лише росіянини й деякі янчари інших неросійських народів.

Покарання найвизначніших козаків проголошено в газеті «Правда» ч. 15/10406 за 17. січня 1947 року. Ось воно у фотостатті (Н. Н. Краснов. Цитована праця, стор. 226).

«Сообщение Военной Коллегии Верховного Суда Союза ССР.

Военная Коллегия Верховного Суда ССР рассмотрела дело по обвинению

арестованых агентов германской разведки, главарей вооруженных белогвардейских частей в период гражданской войны атамана Краснова П. Н., генерал-лейтенанта белой армии Шкоро А. Г., командира «Діккої дивизії» — генерала-майора белої армії князя Султан Гирей Кльгч, генерал-майора белої армії Краснова С. Н. и генерал-майора белої армії Доманова Т. И., а також генерала германской армии, эсэсовца фон Панвица Гельмута, в том, что по заданию Отечественной войны вели посредством сформированных ими белогвардейских отрядов вооруженную борьбу против Советского Союза и проводили активную шпиона-диверсионную и террористическую деятельность против СССР.

Все обвиняемые признали себя виновными в предъявленных им обвинениях.

В соответствии с п. I Указа Президиума Верховного Совета ССР от 19

апреля 1943 года Военная Коллегия Верховного Суда ССР приговорила обвиняемых Краснова П. Н., Шкоро А. Г., Султан Гирея, Краснова С. Н., Доманова Т. И. и фон Панвица к смертной казни через повешение. Приговор приведен в исполнение».

Крім фон Панвица й Доманова, всі

були старі емігранти, які ніколи не були громадянами ССР. А. Г. Шкоро й Султан Келеч Гирей були з Кубані.

Очевидно, вирок цей «Шемякінський», як говорять росіяни, формально

й морально базований лише на силі й неправді. Навіть текст його повстяномий.

Полковник Микола й майор М. Краснов засуджені на 10 років концентраційних таборів. Перший не витримав і скоро помер, а другий відбув по сибірських, казахстанських та інших табо-

ХХ з'їзд Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції

11-12. листопада 1961 р. в Парижі відбувся ХХ-й з'їзд Т-ва б. Вояків Армії УНР (або Т-ва б. Вояків-Українців) у Франції, найстаршої емігрантської української організації у Франції.

На з'їзді були представлені такі осередки Т-ва: Париж, Везін-Шалет (деп. Люар), Ліон (деп. Рон), Одеон-Тіш (деп. Мозель), Льонгві (деп. Мерт і Мозель), Альгранж (деп. Мозель). Нансі та Домбаль (деп. Мерт і Мозель), Страсбург (деп. Нижній Рейн), Гренобль (деп. Ізер), Крезо (деп. Сон і Луара), Абондан (деп. Ер і Луар), Ніца (деп. Альп Марітім), Тулуз (Вища Гаронна), Кьевршан (деп. Норд), Рубе (деп. Норд), Мондевіль-Коломбель (деп. Кальвадос), Дівтор-Мер (Кальвадос) та Шампінь (деп. Сом).

Головною точкою нарад була зміна внутрішнього статуту Т-ва, що і перервала значною більшістю голосів.. Зміна ця полягає в тому, що новий статут впроваджує виборне начало, починаючи від принципу виборності голови Т-ва аж до виборності голів філій чи з'язкових на провінції. Другою реформою — було поширення компетенції контрольної комісії, яка перед тим контролювала лише скарбницю Т-ва, а тепер має контролювати всю діяльність управи Т-ва. Так само інституцію гонорового суду, яка перед тим призначалася управою та контролюючи комісію, тепер, згідно з новим статутом, обирається

на з'їзді, як постійна установа при Т-ві, і чинить автономно у своїй діяльності.

Нова управа, обрана цим з'їздом на два роки, складається з таких осіб: полк. Павло Вержбицький — голова Т-ва, шполк. Володимир Солонар — заступник голови Т-ва, Микола Ковальський — генеральний секретар, сотн. Вячеслав Могилівський — генеральний скарбник, та члени управи — сотн. Симон Созонтів, сотн. Василь Недайкаша, поручник Петро Йосипишин. До контрольної комісії обрано: Юхима Бацуцу, Миколу Грушевського та Гаврилка. До гонорового суду обрано: сотн. Петра Василіва, пполк. Петра Закусила, сотн. Петра Гринюка.

Під час з'їзду заслухано було доповіді шполк. В. Солонаря на тему «Роля армії в житті української нації» (див. у цьому числі «УВ» на 5-й сторінці), М. Ковальського на тему «Становище на Україні» (див. у наступному числі «УВ») та пор. П. Йосипишина на тему «Засади і правилами».

З окремих справ розглянено багато питань, як організація Укр. Центр. Комітету у Ф

Володимир СОЛОНАР
генштабу підполковник

Роля армії в житті української нації

«Краще в бою полягти,
ніж ворогові підкоритися»
(Слово о Полку Ігоревім)

В сучасну пору війна загубила свої класичні форми минулого століття. Особливо це виявилось під час останньої війни 1939-1945 років. Війна тепер набрала форм тотальних, а тому і вимагає тотальних зусиль від усього народу, а не лише від частин його мобілізованої для виконання означених бойових завдань.

Розвиток авіації, а з ним поширення вогневої ефективності, застосування ракетної зброї, яка сягає на віддалю до 12 000 кілометрів і може обстріляти кожний континент земної кулі, дії парашутних частин, які можуть за короткий час займати стратегічні пункти чужої території, як також розвиток швидких дій танкових з'єднань, — все це розширило віщент класичні розуміння фронтової лінії, запілля, опірних пунктів, резервових баз і т. д.

З другого боку, тотальна війна вимагає мобілізації не тільки людських резервів для поповнення армійських частин усіх родів зброї, але й різноманітного постачання, яким раніше займалася, головним чином, військове міністерство.

Тотальна війна вимагає зараз і то-

тальної мобілізації всіх без винятку ресурсів усього народу, а саме:

Ресурсів моральних для бойової твердості та ідеологічної стійкості в боротьбі за ідею, принципи, традиції, духові багатства, напоки чини зусиллями поколінь, як також для боротьби проти ворожої пропаганди, яка завжди старатиметься викликати зневіру, почуття етоми, а то й безнадійність боротьби, тобто деморалізувати всю націю. Отже ця мобілізація моральних ресурсів торкається всієї інтелектуальної і духової еліти народу.

Ресурсів економічних. Вся економіка країни мусить дати народові всі засоби для перемоги. Індустрія, техніка і науково-технічні сили становлять свого роду армією на службі цілого народу.

Ресурсів демографічних, себто ресурсів населення. Кожна людина, незалежно від віку, зросту, стану фізичного, степені освіти і досвіду, мусить виконати під час війни відповідне надання їм завдання, як в обороні, так і в наступі.

Таким чином, тотальність війни викликає і тотальність напруження всього народу.

Недавно після відомих подій в Альжірі з'явилися у французькій пресі цікаві статті про завдання і ролю армії в

житті нації, думки яких можна звести до такої формули:

Кожний народ має свою еліту, яка поділяється на середовища — політичне, культурне, економічне. Отже належить з'єднати докупи що еліту, додавши до неї еліту армії. Треба налагодити повний контакт між цими елітами з метою обміну вироблених в кожному середовищі засад і принципів.

Видатний політик, науковець чи підприємець не завжди належно розуміє завдання і зусилля армії і можливості виконання покладених на неї завдань. З другого боку, не кожний військовий в курсі справ досягнень економічної чи культурної еліти, і в момент обрахунків можливостей для воєнних операцій може помилитися в оцінці цих досягнень.

Якраз протягом останніх років ми є свідками прикладів, коли брак цього контакту поміж елітою армії й елітами інших середовищ нації приводив до небажаних для всього народу результатів, — вкажемо лише на приклад Кореї, Індо-Китаю, Суецу, а тепер і Альжіру. Виявилися величезні розходження в цілях, у застосуванні відповідних методів політики і т. д.

Все вищенаведене є необхідним і для української нації.

Наша воєнна доктрина, як і доктрина кожного народу, — це обороняти народ, душу його, його цілість, його духові і матеріальні багатства, і його територію.

Але для того, щоб це все обороняти, то армії треба знати все, що торкається нашого народу і його території. Не досить того, коли будемо знати лише про те, скільки мільйонів населення має Україна і скільки квадратових кілометрів налічує її територія. Треба знати і всі можливості духовні та матеріальні, нашу потужність промислову й індустріальну, наш воєнний потенціал, розрахований на довший час в разі затяжної війни, нашу витривалість моральну і фізичну, — а це справді неможливе без сталого контакту еліти нашої армії з елітою інших згаданих середовищ.

Ми знаємо, що советська Москва бажає зусиль прикладає викованню військової еліти, але в це виковання, як бэзу, совети поклали дві засади:

1. Виковать у військовику характер імперіальний, загально советський, для якого національне почуття не повинно мати роля. Більше того, це почуття може бути цілковито атрофоване. Підсоветський військовик — це мав би бути типовий імперіаліст у широкому розумінні цього слова. Як приклад, на ведено статутарно заведено відповідь підлеглого своему начальникові. Коли старший дякує підлеглому за вдало ви-

канане завдання, підлеглий мусить відповісти: «Служу Советському Союзові».

2. Друга засада — це партійність. Під масликою ідеї служіння народові підсоветський військовик фактично має служити керівництву партії, яка виключає можливість будь-якої іншої ідеології. А присутність в армії політкомісарів чи політруків робить з підсоветського військовика лише професіонала, якому заборонено цікавитися чимось іншим, крім виконання визначених бойових завдань.

Таке виковання советського війська випливає з змісту кінцевої мети комуністичної партії.

Щоб не говорили лідери комуністичної проводу советської імперії, як вони не запевняли вільні народи у світі про бажання ССР мирного співживиття з ними, — вони ніколи не відмовлялися від повалення демократичного і капіталістичного режиму в вільному світі і насаждення там комуністичної диктатури у світі під проводом, розуміється, Москви.

Офіційно ССР тримає під зброєю сухопільну армію в 175 дивізій, зміщених численно польовою і зенітною артилерією, а крім того 60 дивізій «сателітних» народів. До цього треба додати могутні багатотисячні повітряні флоти і далекосяглі ракети з атомовими і водневими бомбами, а також морську флоту з підводними човнами.

Не дивлячись на таку колосальну бойову силу, ССР бойтися війни, не розпочинає її. Чому?

Та тому, що ця велична советська імперія економічно й психологічно абсолютно не підготовлена до війни й особливо у плянегарному маштабі. В ССР, у селищах та в Китаї постійно не вистачає харчових продуктів; у них виразна слабкість транспорту; що буде посилювати харчові труднощі у випадку

(Закінчення на 8-й сторінці)

Резолюція

(Закінчення з 4-ї сторінки)

ським режимом, не припинив боротьби за своє визволення, за свою державність, за свою незалежність;

вірить в остаточну перемогу українського народу визволитися від колоніальної й імперіалістичної системи, що її провадить на Україні советська Москва;

вірить, що український народ, після свого визволення, відновить свою незалежність у формі Української Народної Республіки на всій його етнографічній соборній території;

висловлює свою традиційну вірність Українському Державному Центрові на чужині, який, після перебудови його у 1948 році, продовжує втіляти ідею боротьби Українського Народу за відновлення державності і незалежності Української Народної Республіки;

щле Президентові УНР на чужині д-рові Степанові Вітвицькому, як також Українській Національній Раді та її Виконавчому Органові — щире при-

вітання та побажання успіху в їхній діяльності у справі визволення і відновлення української держави;

закликає всіх українських вояків у Франції, незалежно від того, в яких арміях вони перебували, до об'єднання і тісного згуртування на понадпартийних і понадгрупових засадах, бо наше Т-во від самого початку свого існування стоїть понад партії і понад групи;

заявляє, що Т-во може і повинно співпрацювати з усіма українськими політичними угрупованнями, крім комуністичних;

особливо звертає увагу всіх своїх членів на те, що ми лише тоді будемо гідні спротиву і боротьби нашого народу, коли ми будемо організовані і дисципліновані і тим самим покажемо вільному світові наш справжній і могутній протест проти режиму і влади, яка зараз панує на нашій рідній землі. Це є нашим обов'язком і нашим головним завданням на еміграції.

ПРЕЗИДІЯ З'ЄДУ

ти службу Божу, сповідатися й причащатися. Написали петиції до короля і королеви, Кентерберійського архієпископа, Черчіля, Петра — короля югославського, ген. Айзенгауера і парламентів демократичних країн.

Ці петиції військова британська канцелярія прийняла, а Дейвіс штурляв їх до коша. В натовпах закликали триматися разом, а не втікати, священики проголосували, що Бог не допустить! Не допустить найсвятіша Донська Богоматір, Казанська ікона, Покрова. Увечорі Дейвіс оголосив, що через католицьке свято 31. травня військо відкладається на 1-ше червня. Але почалося й утікання. Дехто в'ючи коней, інші пішки. Але куди? Були вже й такі, що поверталися, бо в лісі сніг, а на дорогах військові варти. Увечорі англійці закрили водоводи.

На сівантку першого червня відбулася велична процесія до польової каплиці, спереду йшов священик у ризах, несли хрест, хоругви, святі книжки, в руках засвічені свічки. А коло 8 год. ранку широким фронтом під'їхали англійські танки і спиналися в 100 метрах, від бараків під'їхали вантажні самоходи, якими мали відвозити нещасних на вокзал. Уесь табір оточили вояки з автоматами; на карабінах багнети. Козаки й юнікери стали по краях, а всередині жінки й дітки, старі. Майор Дейвіс під'їхав, подивився й нічого не сказав. Священики правили якусь службу. Нагло солдати кинулися в натовп, розриваючи ланцюг рук, б'ючи непокірних гумовими палками й прикладами. Натовп відходив, а солдати стріляли під ноги. Побитих і викинули на землю. Піднявши, він ухопив ломаку. Його почали знову бити прикладами і він упав. Два солдати ухопили за ноги й потягли по землі, а третій чоботом підпихав голову. У цей час раптово відчинилися двері й з них вільг візираючи військовому мундурі дідусь (85-річний), підбіг до солдата, що бив під

дзвонити в усіх німецьких церквах, як їм наказали ксьонди. Появилася чорна хоругва. Головна маса козаків в Пегеїці намагалася вирвати з рук англійців тих людей, яких вони тримали. При цім був забитий багнетом донський козак. Натовп відхлинув і відкрив амвон. Священик протягнув до солдат Евангелію, а піхотинець вибив багнетом її з рук, і вона впала під ноги, якийсь кубанець затулився іконою Богоматері, а її пробив багнетом солдат і тяжко ранив козака. Інший козак тримав хоругву св. Миколая, а її вибили і хоругву одірвали, затоптували ногами. Імпровізований амвон, ікона, чаши були розкидані по землі. Ця юрба з голими руками почала було наступати на солдат із криком «ура». Солдати відступили й швидко вскочили до авт і наставили скоростріли. Зчинився галас і козацький наступ спинився.

А священик знову почав молитву. Чулося часте Господи, помилуй! Неслося воно під same сине, сине небо, як говорить Й. Мацкевич (стор. 192, 193). Скорі солдати почали знову натискати на бараки, з яких витягали людей і живосилом викидали до самоходів. Першою пішла жінка, яка сковалася від масакри на площі в барак і мала на руках окровавлену дитину. Солдат обв'язав її власним бандажем, а потім з матір'ю викинув до машини. Другим був Хомін, якого витягли з бараку, а він далі відбивався і його палками звалили на землю. Піднявши, він ухопив ломаку. Його почали знову бити прикладами і він упав. Два солдати ухопили за ноги й потягли по землі, а третій чоботом підпихав голову. У цей час раптово відчинилися двері й з них вільг візираючи військовому мундурі дідусь (85-річний), підбіг до солдата, що бив під

лову, вирвав у нього карабін і зі словами «Що робиш!» хотів ударити прикладом, але зачепився за балку, а в цей момент його удалив другий солдат. Дідусь упав і його добили п'ятеро солдат, пробивши голову.

Але й солдати почали співчувати. Один із них ламанюю російською мовою потиху сказав: «Не здавайтесь, вони не мають права!» Другому якась дівчина подала англійською мовою цидулку: «Повбивайте нас, а не передавайте більшевикам». Солдат, прочитавши, сковав цидулку за пазуху й заплакав. Деякі козаки кидалися під танки і ті їх давили. Люди почали тікати в гори, а по них стріляли. Застрілили жінку. Одvezений раненым у шпиталь стрібнув з другого поверху й забився. Багато кидалося в ріку Драву й потонило.

О 5

Резолюція

(Закінчення з 2-ї сторінки)

стичного панування над світом зникне і справедлива воля прийде в усьому світі, якщо всі уряди вільного світу, в тому числі й уряд нашої країни, стануть на позиції:

а) рішучої й недвозначної моральної, матеріальної, а при потребі й мілітарної підтримки національно-визвольних рухів, скерованих проти нового комуністичного колоніалізму;

б) передадуть до архіву історії т. зв. доктрину стримування Кеннана й оборони неподільної Російської імперії, а приймуть, як головну їхню засаду, далекосіжну політику активної підтримки революцій поневолених супроти Москвської й Китайської комуністичних імперій, тобто політику визволення націй, що їх ті імперії поневолили силою.

8. Підтримуючи ідею існування і Хартию організації ОН, з'їзд вважає, що губота цієї організації була б справді ефективною, що вона прискорила б справу волі у всьому світі, коли б ОН виключили зі свого складу бльок комуністичних представників, обсадивши їхні місця відповідними репрезентантами екзилних урядів тих народів, що перебувають сьогодні під комуністичною тиранією.

9. З'їзд вважає, що в інтересах Канади наш уряд повинен вести тверду й рішучу політику проти московсько-китайського імперіалізму, беручи в цій політиці курс на розвал Російської (сьогодні єдиної в світі) імперії та усамостійнення націй, що перебувають сьогодні під московським пануванням. В китайській проблемі — політику підтримки повернення уряду Національного Китаю з Формози на континент. Нові концесії й політика епізентру ли-

Активність українських мистців

В літовській галереї Чікаго 4-12. 11. 1961 р. відбулася виставка балтицьких мистців, які перебувають в Австралії та Америці. На запрошення організаторів виставки, в ній узяла участь також група українських мистців Чікаго в складі: Анна Калимон, Анатоль Коломиць, Кость Мілонадіс, Ірене Несторович, Олександер Рончковський та Оксана Теодорович.

В сучасну пору (12. 11.-7. 12. 1961 р.) в Чікаго відбувається виставка скульптури під назвою «Нові горизонти в скульптурі», в якій беруть участь визначні скульптори Чікагської округи, в тому числі два українці: Кость Мілонадіс та Михайло Урубан. На цій виставці професор Нотр-Дамського університету (США) Кость Мілонадіс одержав почесне відзначення.

(—ці)

зом з новими катам на страту. Лише один «висококваліфікований», що гаряче намовляв козаків до дотомоги Гітлерові, в найтяжчі хвилини покинув козаків і склався — це був ген. В. Г. Науменко, який скористав з привілей старої еміграції.

Так скінчили свої бойові дії козаки у другу світову війну. Треба констатувати якесь дійсно дивне призначення долі для народів на Сході Європи, які спробували створити свої незалежні, суверенні держави. При найбільшій любові й найсильнішому бажанні помогти своїм Батьківщинам ці народи стикалися з байдужістю, а навіть ворожістю великих країн Західу. Країни, що несуть гасла справедливості, свободи й рівності для кожного й навіть найменшого народу. Щождо козацьких усамостійнень великих західніх країн ставилися вороже, доходчи навіть до відкритої зради. Як сказачо вже, ніхто інший, як Великобританія втягнула козаків після першої світової війни до співпраці з московською реакцією, представником якої був ген. Денікін. Після безприкладного використання жівої сили козаків й економічного знесилення їхніх країв, Великобританія з легким серцем лишила їх напризволяще. Все відбулося ніби за продуманим пляном.

У квітні 1920 року, в тяжкій ситуації на Чорноморському побережжі, приплив головний комісар на Близькому Сході командувач флоту Середземно-чорноморського басейну адмірал Де-Робек і запропонував проплатити декілька днів лінію фронту, щоб він устиг надіслати боеприпаси, ліки й харчі і видати наказ бомбардувати з моря большевицькі позиції. Козаки виконали його пораду, але він нічого не зробив

ше заохотять Москву й Пекін до нової агресії й зрештою можуть привести до третьої світової війни. Замість того, щоб реагувати лише на провокації й конфлікти, що їх витворюють Москва-Пекін у всьому світі, треба, на нашу думку, вдатися до рішучого пропагандного й дипломатичного наступу проти комуністичного невільництва. Така політика може спричинити внутрішню революцію в комуністичному світі.

10. З канадської преси ми часом чуємо голоси боягузів і комуністичних прихвостнів, що проповідують гасло «Краще червоний, ніж мертвий», — проповідують добровільну здачу нашої волі комунізму. Ми, що жили під комунізмом, захищаємо інше гасло: «Краще мертвий, ніж червоний», бо вважаємо життя під комунізмом гіршим за смерть.

11. З'їзд вважає, що в інтересах оборони Канади від північного ведмедя наша армія повинна мати атомове озброєння.

12. З'їзд вважає, що наш уряд повинен запровадити обов'язкову реєстрацію членів комуністичної партії Канади, що провадять тут підривну й агентурну роботу, за наказом з Кремля.

13. З'їзд звертає увагу нашого уряду на той тривожний і небезпечний для Канади факт, що за 16 років після справи викриття шпигунської сітки в Канаді Гудзенком досі не було викрито ні однієї іншої, в той час, коли звідчень Гудзенка виглядає, що крім тієї шпигунської сітки, яку він викрив, залишалося в Канаді ще інших дев'ять. Нема сумніву, що вони активно діють далі під керівництвом советської амбасади, як і тоді, коли І. Гудзенко викрив одну з них.

14. З'їзд вважає, що терористичні ядерні вибухи в СССР є злочином проти вільного світу та звертається до представників Канади в ОН з проханням запропонувати на тому форумі резолюцію, що ці дії СССР є актом агресії та загрозою для всього населення земної кулі.

15. З'їзд склав по заходи ГУ в справі спільноти з ДОБРУСом видання англійською мовою книжки Марти Чиж «Доля жінки й дитини в модерному невільництві — СССР» та участь СУЖЕРО У виданні періодичного англомовного бюллетеню «Рез'ю».

ПРЕЗИДІЯ З'ЇЗДУ СУЖЕРО

Преса нині є наймогутнішою зброяю в боротьбі проти ворога. Щоб цю зброю сталити, треба її матеріально підтримувати

зі свого боку і навіть не повідомив про зміну свого наміру.

Промінуло 25 тяжких років фізично-го нищення козаків советською владою, після чого не лишилося на Кубанщині ні однієї родини, в якій би не було розстріляних, висланых на Північ за Урал в Сибір і померлих від штучного голода. Уціліли майже тільки ті, що залишились

шоб поінформувати читачів «УВ» про діяльність Брантфордського відділу СУЖЕРО (Канада), подамо такий приклад з нашої праці в середині літа 1961 р.

Наш відділ, в порівнянні з іншими, невеликий, але наполегливо працює та підтримує співпрацю з іншими відділами СУЖЕРО і з громадськими організаціями міста. Члени відділу, порозумівшись, ухвалили запрости голову СУЖЕРО Канади інж. М. Приходько відвідати наш відділ, познайомитися та обмінятися думками для дальшої праці.

11. червня 1961 р. в Українському Народному Домі було влаштовано прийняття-зустріч голови СУЖЕРО Канади та інших поважних гостей. В залі довгі столи були обставлені різного роду стравами та ласощами, за які сіли наші громадяни й гости. Голова місцевого відділу СУЖЕРО В. Столляр, відкриваючи зустріч, попросив вітанувати хвилиною мовчанкою 35 річницю смерті великого сина України Симона Петлюри, а потім попросив о. А. Завальського прочитати молитву і передав керування зустрічі секретареві відділу СУЖЕРО Ф. Романюкові.

Голова Головної управи СУЖЕРО М. Приходько панна Шурепа піднесла

квіти. А потім виступали з привітаннями: В. Триль — голова відділу СУЖЕРО в Лондоні, А. Панченко — член управи відділу СУЖЕРО в Гамільтоні, В. Завальський — голова «Просвіти» ім. Франка в Ватерфорді, Д. Беркут — голова відділу СУЖЕРО в Ошаві, В. Панків — голова Т-ва взаємної помочі в Брантфорді.

Потім голова відділу В. Столляр попросив гостя до слова. В своїй промові гість поінформував громадянство про працю СУЖЕРО та про досягнення цієї організації в боротьбі з відвічним нашим окупантам, а також про наші завдання й обов'язки перед українським народом. Гість прочитав уривок із свого твору «Далекими дорогами», який автографом прийняла схвалюючими оплесками.

Перед закінченням зустрічі наш гуморист п. Рицник з Торонто полонив учасників зустрічі своїм гумористичним твором. То був дійсно здоровий, ядерний гумор. Всі учасники нестримно заливалися голосним веселим сміхом.

Закінчилася зустріч національним гімном «Ще не вмерла Україна», але учасники ще довго, гуторячи з гостем, не покидали приміщення.

СУЖЕРОВЕЦЬ

Семен БУЛАВКА

Расова вищість

Трапилася ця подія в Москві. На роздоріжжі у синій уніформі стоять міліціонер і керус рухом. Примітиши машину чужинця, міліціонер в одній мітті перевтілюється в «хазяїна страни», щоб показати своє право і вищість над цим простаком, що називає себе джентльменом. Постільно відстебнув кобуру пістолета (ознака влади), витягнув, на чорно-біле пофарбовану, гумову палицю (знаряддя сили), вийшов на середину дороги, засючав і наказав шоферові зупинитися. Автомашина тихо зупинилася.

— Вилазь! — скомандував він.
Коли власник автомашини виліз, мі-

ліціонер відсалютував йому і підвищив голосом зверхника прочитав довгу лекцію про культуру, пересипаючи свою промову турагальним вогнем московської лайки.

Кореспондент газети «Дейлі Мейл» Джон Мосман стояв і безпорадно кліпав очима, неможучи ніяк збегнути, в чому справа. Аж після того, коли «блеститель порядку» замінчив свою тираду, він довідався, що його авто брудне, а в заболоченім авті невільно їздити по «ясно зоряній» столиці. За

(Закінчення на 7-й сторінці)

Фестиваль національностей в Чікаго

В Чікаго (США) щороку восени відбувається фестиваль національностей. В суботу 11. і неділю 12. листопада ц. р. американське суспільство мало зможу запізнатися з українськими мистецями Чікаго.

Великий успіх мала українська духовна оркестра під керівництвом диригента проф. Барабаша і виступ наших молодих піяністок — Люсі Мірутенко, Людміли Ревенко, її сестричок Оксани, і Тамари Дмитренко. Українська танцювальна група під керівництвом С. Косовського також викликала рясні оплески.

Виставові зали «Нейв і Пір», в яких відбувався фестиваль цього року, були заповнені американською публікою, яка наочно рік за роком спостерігає з різт українського мистецтва.

Щастя, Боже, нашим українським мистецям!

ПРИСУТНІЙ

німцями лише ген. В. Г. Науменко та інж. Глазков зуміли уникнути передачі їх большевикам, використавши привілеї старих емігрантів.

Як згадано, понад 50 000 козаків і членів їхніх родин англійці передали советські влади. Вони попали в табори й на поселення в різних місцевостях.

Так вісті про Ліенц розійшлися по всіх усюдах і в Росії, а не лише за її межами. Ганебні дії англійців залишаться в пам'яті козаків на довгі віки.

На спогад цієї жорстоко-бруталної розправи англійців на православному цвинтарі в Ліенці (Австрія) поставлена висока кам'яна колона з хрестом нагорі з англійським написом, що по-українському звучить: «Пам'ятник козакам і їхніх родин, жертв силоміцької репатріації, вбитих 1. червня 1945 року на Православному цвинтарі в Ліенці (Австрія).»

В. ІВАНИС

Маніфестація російського імперіалізму

(Закінчення з 3-ї сторінки)

Молотову фарисейство на ХХ з'їзді. Редактор газети «Правда» Сатиков обвинував Молотова за те, що він до останнього часу претендував на особливе становище в партії, вважаючи себе єдиним тлумачем ленінського вчення, мовляв, він працював при Ленінові. Далі навів висловлювання Леніна про Молотова в 1922 р., коли він був секретарем ЦК в організаційних і кадрових питаннях, де Ленін обвинував Молотова в бюрократизмі. Секретар ЦК КПСС Мухітдінов сказав, що «антитартійна» група виступала проти піднесення ролі та поширення прав союзних республік. Поспелов закинув Молотову, що він бачив шлях поширення комунізму лише через війну.

Голова КДБ Шелепін сказав також:

«В листопаді 1937 р. Сталін, Молотов і Каганович санкціонували віддачу до суду військової колегії великої групи товаришів з числа видних партійних, державних і військових працівників. (Хні підписи збереглися на цьому документі). Серед невільно розстріляних і посмертно реабілітованих такі визначні діячі: Постишев, Косюр, Ейхе, Рудзутак, Чубар, Криленко, Уншліхт, Бубнов.

Молотов дав санкцію на арешт секретаря Уральського обкуму партії Кабакова, наркома легкої промисловості Уханова, голову Далеко-східного краївиконкуму Крутова і багато інших.

Документами встановлено, що Каганович до закінчення судових засідань у різних справах особисто редактував проекти вироків і свавільно вносив до них вигідні йому зміни.

На совісті Маленкова лежить т. зв. «Ленінградська справа», арешти партійних і советських працівників у Вірменії.

В червні 1957 р., коли фракціонери перейшли у відкриту атаку проти ЦК, Булганин розставив у Кремлі свою охорону, виставив додаткові пости, які нікого не пропускали без його вказівки до уряду, де відбулося засідання президії ЦК. Змовники готові були піти на найкрайніші заходи для досягнення своїх будничих цілей.

Перший заступник голови комітету партійного контролю З. Сердюк говорив про особисту участю Молотова, Кагановича і Маленкова в масових репресіях і навів лист Єжова:

«Товаришу Сталіну. Надсилаю на затвердження чотири списки осіб, що підлягають суду військової колегії!

Список № 1 (загальний); Список № 2 (колишні військові працівники); Список № 3 (колишні працівники НКВД); Список № 4 (дружини ворогів народу).

Прошу санкції засудити всіх за першу категорією. Єжов.»

Під першою категорією засудження мався на увазі розстріл. Списки були розглянуті Сталіним і Молотовим, і на кожному з них є резолюція: «За. Й. Сталін. В. Молотов.»

М. Підгорний, висипавши цілу тираду по зал на адресу Хрущова, виладував усю жовч на Кагановича, що був секретарем ЦК КП(б)У в 1947 р.:

«Каганович роздував культ особи Сталіна, підлабузювався перед ним (так само, як тепер робить Підгорний перед Хрущовим — С. Р.), використовував його слабі сторони в своїх кар'єристичних цілях, створював одночасно культ своєї особи, уявляючи з себе «вождя» українського народу. З цією метою в пресі вміщувалися статті, які вихваливали його діяльність на Україні в 30-х роках, хоча відомо, що тільки за серйозні помилки він був відкликаний з України.

Справа доходила до того, що він вимагав, наприклад, від художників в уже написані картини з приводу визволення України від німецьких окупантів домальовувати і свій портрет, хоча до тих подій він не мав жодного відношення. Він став домагатися скликання пленуму ЦК з порядком денним: «Боротьба проти націоналізму, як головної небезпеки в КП(б)У», хоча насправді такої небезпеки не було і сліду.»

В своїй другій промові, поряд з пропозицією викинути «мої батька народів» з мавзолею, М. Підгорний зажадав суворого покарання «відступників». В цьому його промова дещо відмінна від його російських колег, які говорили лише про виключення з партії. Промо-

ви М. Підгорного здивив раз підтвердили стару, наведену ним приповідку: «Звання у нас козаче, а життя собаче».

В заключному слові Хрущов також підклав до розвінчення Сталіна і Молотова:

«Антитартійна група хотіла поставити до керівництва Молотова. Тоді, звичайно, ніяких викривань цих зловживань владою не було. Уже після того, як відбувся ХХ з'їзд який засудив культу особи, антитартійна група робила все, щоб викриття не пішло далі. Молотов говорив, що у великих справах буває погане й хороше. Він вправдовував дії, які були в період культу особи, і передбачував, що такі дії можливі, що можливе їхнє повторення в майбутньому.»

Далі Хрущов розповів, як був убитий Кіров, а потім знищений його охоронець і особи, що арештовували його, щоб замести сліди; як застрілився Орджонікідзе (офіційно було повідомлено, що помер від розриву серця); як був убитий Якір і брат першої дружини Сталіна Альоша Сванідзе.

«Сталін міг подивитися на товарища, з яким сидів за одним столом, і сказати: «Щось у вас очі сьогодні бігають». І після цього вже можна було вважати, що товариша, в якого ніби бігають очі, взято на підоозру.»

Під кінець своєї промови «добриня Нікітіч» розказав, як Каганович, після розкриття змови, просився в нього, щоб подарувати йому життя і як він «великодушно простив» усім змовникам і наявіть дав їм роботу. А як же! Крук крукові ока не виклює. Адже в самого руки в крові. Налякавшись, що делегати почали його хвалити, так само як колись хвалили Сталіна, Хрущов попросив, щоб його менше звелічували, бо чого доброго і він захворів на «культ особи».

Ми спеціально ширше зупинилися на цій частині промов, щоб показати моральне обличчя всіх соратників тепер

малого, чи вірніше ніякого Сталіна. В той час, коли з'їзд виключав з партії членів «антитартійної» групи: Молотова, Кагановича, Маленкова, Булганина, Сабурова, Первухіна і Шептієва (Воронієва Хрущов помилував), Молотов перебував, як член міжнародної атомової комісії, у Відні й, очевидно, міг би залишитися на Заході. Але Молотов так само, як у свій час Маленков, якому пропонували політичний азиль в Англії, що думку відкинув і повернувся до Москви. Деякі західні агенції пішли в цьому напрямку так далеко, що запропонували йому 10 мільйонів доларів за опублікування його мемуарів. Наївність цих пропозицій усім очевидна. Людей формату Молотова, не зважаючи на його любов до золота і злочинне минуле, як народовбивця, купують за гроші не можна. Він завеликий російський шовініст, щоб піти на цей крок.

Треба сподіватися, що після з'їзду буде продовжена реабілітація мертвих жертв сталінського терору. Частину з них Хрущов і Шелепін у своїх промовах уже реабілітували. Заохочена цим Наталія Седова-Троцька, жінка Л. Троцького, що був забитий большевицькими агентами в Мехіко в 1938 році, зразом троцькістською організацією, що має назву «Четвертий інтернаціонал», опублікувалася в Парижі відкритий лист до президії верховного совета ССР з проханням публічної реабілітації жертв большевицької гвардії, в тім числі й її голови Лева Давидовича Троцького. Крім того, вона просить подати інформацію про долю їхнього сина Сергія Седова, що був арештований у 1935 р. Вона вважає, в ім'я справедливості, після розвінчення Сталіна за його злочини проти ленінської гвардії, така реабілітація його співробітників є конечною.

Логічно думаючи, сказавши «А», кремльські правителі повинні сказати «Б». Однаке дуже сумнівно, щоб без ризику за свою власну шкіру Хрущов відмажився на такий крок. Вся советська преса про цей лист промовчала. Всі ці півзаходи, що зроблені на з'їзді

КПСС, внутрішньої кризи в ССР не зліквідовують. Вони лише частково відвертають увагу поневолених народів від безпроглядних зліднів і русифікатського курсу московських колонізаторів. Роз'їхавшись по місцях, делегати будуть втврмати в голови московських рабів рішення ХХ з'їзу і ламати статуї Сталіна, палити тиму на ватрах його «Вопросы ленинизма». Вже тепер Сталінград переіменовано на Волгоград, а Сталіно — на Донецьк.

«Великому кораблю велике плавання», — сказав на з'їзді письменник Шолохов, вихвалаючи досягнення російського народу. Курс його в напрямку розтворення всіх націй в «єдиному русському морі» не змінний. Новітні колонізатори хочуть за 20 років зробити те, чого не зуміли їхні попередники зробити за 350 років.

Але поневолені народи Росії вже давно розкрили імперіалістичну суть Москви. Доказом цьому є вилам з-під коруги Кремлю Албанії. Майже всі промови, на цьому російському збориці, заклинили «націоналістів» з албанської партії «праці». В своїх намаганнях тримати імперію цілою, російські шовіністи роздувають серед народів антисемітизм.

Напередодні з'їзу в Ленінграді відбувся закритий суд над керівниками «Сіоністської організації», яких советський уряд вважає агентами чужої держави (Ізраїлю). Голову юдівської організації Гедалія Печерського засуджено на 12 років ув'язнення, а членів комітету Дінкіна і Каганова, в зв'язку з тим, що вони мають по 70 років, засуджено на чотири роки кожного.

Підсортський письменник Євтушенко, що написав поему «Бабин яр», де описує винищення юдів німецькими фашистами в Києві, дуже гостро заatakованій російськими літературними критиками за те, що він вибрав не відповідну тему. Гасло російських чорносотенців: «Бей юдів, спасай Росію!» в силі і в сучасну пору. Але розклад імперії вже почався і спинити цей процес ніякі сили не можуть. Не врятають її жодні програми.

С. РОМАНОВИЧ

Коротко — з життя на чужині

Прихильно статтею до України відгукнувся передовий щоденник Шотляндії «The Scotsman» на відкриття пам'ятника Шевченкові у Вінниці. У статті «Сторіччя поета драту большевиків» говориться, що святкування Шевченківських роковин в Англії, Канаді та США стало приводом для атак проти них у советській пресі. Особливо роздратувала большевиків промова прем'єра Канади Діффенбейкера на українському святі в Вінниці. Прем'єр порівняв Шевченка з шотландським поетом Робертом Бірнсом, бо обидва вони боролися проти тиранії і несправедливості та поневолення. Далі «The Scotsman» інформує читачів про українські визвольні змагання з 1918 року.

Понад 500 000 дол. коштуватиме будова української парафільної школи, яку в половині вересня почали будувати при церкві св. Петра і Павла в Джерсі Сіті (США). Пляни будови виготовив український архітектор Аполінарій Осадца. Нова школа матиме 4 поверхі, 11 класів та ряд інших приміщень, включно з великою автогалереєю, призначеною для багатолюдних зустрічей. Школу будують за всіма вимогами сучасної педагогіки. Школа має стати до ладу в червні 1962 року. Будова цієї школи усує недостачу шкільних приміщень для української молоді в цьому місті.

В серпні ц. р. генерал-поручникові армії Української Народної Республіки Івану Омеляновичу-Павленкові сповнилося 80 років. Ювілят — з молодшим братом Михайлом Омеляновичем-Павленком, колишнього начальника збройних сил УНР, який помер 1952 р. в Парижі. Обидва брати — нащадки давнього козацького роду. Їхній дід був осаулом Задунайських козаків, пізньше служив у Слобідській Україні. Впродовж своєї довгої військової кар'єри Іван Омелянович-Павленко зокрема завжди пристрасно цікавився кінотичним ділом. В історії українського війська визвольних років 1917-1921 ген. Іван Омелянович-Павленко придбав славу «першого кіннотника України». В березні 1920 р. був іменований інспектором кінноти дієвої Армії Української Народної Республіки. Від 10-х років ювілят проживає з рідною, сином і внуками, в Чікаро (США).

Расова вищість

(Закінчення з 6-ї сторінки)

порушення цих прописів він його штрафує.

Навколо авта зібралося кілька цікавих гаволовів. Один із них, показуючи пальцем на зовсім нове, але запорошене авто, висунув найбільше обвинувачення:

— Він американець!

Але міліціонер авторитетно відкинув цей закід, як не слушний, і, покликавши на свою технічні знання, ствердив, що шофер — англієць, бо автомашина має британську марку.

В цей час, поважно похитуючи «запіллям», підійшла добре вгодована «домахаїка», провела пальцями по дверчатах авта і, побачивши порохи на пальцях, з обуренням промовила:

— Некультурний! — плюнула на землю і гордо, з піднесеною головою відійшла.

Даремно Джон Мосман доводив, що в околицях Москви бездоріжжя, а в місті немає гаражів, де б можна поміти авто. «Блюститель порядку» був невідмінним.

Пор. Петро ЙОСИПІШИН

Гасла і засади Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції

Щодо ідейного і практичного відновлення життя Т-ва потрібно найти так само ясні гасла, які б могли розворушити інтерес членів Т-ва до ролі і значення Т-ва. Такими засадами могли бути наступні тези:

А). Т-во, будучи одним із складників цілої української спільноти у Франції, не повинно вступати в конфлікт із ніяким середовищем, а навпаки — повинно співпрацювати з усіма середовищами (за винятком комуністичних), колиходить про загально-національні інтереси.

Б). Т-во, стоючи на демократичних засадах співжиття і співпраці українських політичних середовищ, всеціло підтримує Державний Центр, який сьогодні існує у формі Української Національної Ради, вважаючи останню, як найкращу формулу для об'єднання зусиль української еміграції в боротьбі проти російсько-комуністичного режиму на Батьківщині і для відновлення державності України у формі Української Народної Республіки.

В). Т-во, як частина українського народу, який бореться в сучасних умовах російсько-комуністичного режиму за своє місце на землі, не повинно забувати, що головні події в цій боротьбі відбуваються в Україні. Належить нам слідкувати за виявами тієї боротьби в Україні і розуміти ті вияви. Ми маємо перевагу в тому, що ми на чужині можемо говорити те, чого наш народ не може сказати в себе дома.

В нашому Т-ві не мусить бути поділу на «західників» чи «східників», на «старих» чи «нових» емігрантів, на тих, які мають більш привілеї, бо брали участь у визвольній боротьбі 1917-1921 рр. і тих, які пізніше, в інших умовах, але в душі боролися за ті ж гасла, лише волею долі примушенні були бути в складі інших, навіть ворожих армій.

Нашим гаслом є, що кожний колишній вояк, незалежно від часу і місця, де він бувся, має право бути членом Т-ва, оскільки він поділяє наші широкі ідеологічні засади.

Г). Наше Т-во повинно брати участь у співпраці з іншими організаціями у Франції для загально-українських маніфестацій. Ці маніфестації для виявлення нашого протесту проти російсько-комуністичного режиму і проти імперського колоніалізму Москви не повинні відбуватися без участі Т-ва чи його окремих членів. Чи святкування роковин державності, чи відзначення Шевченківських роковин, чи то участь у таких організаціях, як Українська Асоціація для Об'єднання Європи, чи оборона чести Симона Петлюри (справа знаної телевізії в лютому 1959 р.) — все це поле якнайактивнішої участі Т-ва. Чи буде відновлення українського центрального комітету у Франції для таких маніфестацій загально-українського характеру, чи для кожної такої маніфестації творитиметься міжорганізаційний комітет — Т-во повинно брати участь у них.

Г). Тепер стала актуальною справа скликання Світового конгресу українців у вільному світі. Це справа дуже серйозна і складна, вона вимагає уваж-

ного обміркування і вивчення. Але одне для нас, членів Т-ва, є ясним і важливим: на тому конгресі мають не тільки право, але й обов'язок забрати свій голос колишні українські вояки, бо в боротьбі за ідею і державність України це власне вояки своєю участю у ній зафіксували своє місце. І про це організатори Світового конгресу не повинні забувати.

Д). Т-во бере активну участь у практиці федерації колишніх вояків Середньої і Східної Європи, членом-фундатором якої є наше Т-во. До цієї федерації входять: українці, поляки, балтійці (естонці, літвівці, лотиці), болгари, словаки, румуни, угорці, грузини, азербайджанці, козаки і білоруси.

Роля армії в житті української нації

(Закінчення з 5-ї сторінки)

ся, головним чином, військове міністерство. А заводська продукція комуністичного блоку ледве дорівнює $\frac{1}{6}$ продукції вільної Європи, Сполучених Штатів Америки, Канади, Японії та Австралії. СССР не має достатньої кількості таких воєнних важливих сирівців, як природна гума, шкіра та бавовна.

Ось чому сучасний володар советської імперії Нікіта Хрущов так уперто, навіть наперекір Китаєві, пропонує вільним народам мирне співжиття, не дивлючись на ворожу протилежність ідеологій. Він хоче приспівати ці народи, виграти час і краще підготуватися до останнього бою за усталення комуністичної влади в усьому світі.

Карл фон Кляузевіц, прусський генерал, воєнний філософ епохи Наполеона I Бонапарта, так окреслив війну:

«Війна є нічим іншим, як продовженням політики і дипломатії, тільки іншими засобами», — себто війною.

А Ленін («Ленінська тетрадка»), базуючись на цьому твердженні філософа-генерала фон Кляузевіця, писав, що

1. Війна імперіалістична з метою захоплення чужої території і підкорення інших народів — війна несправедлива.

2. Війна за визволення народів — війна справедлива.

І ось для того, щоб підсоветські вояки могли б подумати, що майбутня війна буде імперіалістичною, коли їх поведуть на території інших народів, а то й на інші континенти, то в них в армії, яка є разом з тим і школою, політрики вбивають всяке почуття національної приналежності і виробляють з них вояків-роботів, замасковуючи таким чином імперіалістичні наміри советської Москви.

Але водночас той факт, що советські стільки затрачують уваги і зусил儿 на подібне виховання іхніх вояків, доводить, що власне в цьому є іхня Ахіллесова п'ята.

Не забуйте про передплату на „УВ“

Відбувся IV лемківський з'їзд

В Ньюарку (США) відбувся 11. листопада 1961 р. Четвертий з'їзд відновленої після другої світової війни Організації Оборони Лемківщини, метою якої є боронити права лемків і Лемківщини. З'їзд відкрив уступаючий голова організації проф. Іван Сквіртнянський, а нарадами з'їзду, після прочитання молитви місцевим священиком о. Григорієм Новаком, проводила президія в складі: д-р Ярослав Падох — голова, проф. Б. Загайкевич, Тимко Корнарель та Т. Вислоцький — заступник голови та Володимир Лесняк — секретар. Під загальні оплески було поклонено до президії делегата новозаснованого відділу ООЛ ч. 20 в Торонто (Канада) письменника й заслуженого лемківського діяча Юліана Тарновича.

Після звітів членів уступаючої управи адміністратора «Лемківських вістей» Юрка Ковальчика, з яких видно ріст організації її органу та жваву діяльність в допомоговій, видавництві, політичній і усвідомлюючій ділянках, з'їзд обрав нові керівні органи Організації Оборони Лемківщини, яку знову очолив проф. Іван Сквіртнянський. Редактором «Лемківських вістей» переобрано ред. Степана Женецького. До головної управи ввійшли: ред. Юліян Тарнович, Тимко Корнарель і Юліан Котляр — заступники голови; Василь Скомський — секретар; Степан Дудра — заст. секретаря; Михайло Фарбанець — фін. секретар; Теодор Вислоцький — касир; Методій Медюх — реф. супл. опіки; Степан Женецький — організаційний; Олександр Кобаса — заст. організаційного; Андрій Скірка, Петро Русинко, Іван Хомко — члени управи. Контрольна комісія: д-р Ярослав Падох — голова; Іван Ротко, Петро Жидовський — члени. Видавництва колегія: проф. Іван Сквіртнянський, ред. Степан Женецький, ред. Юліян Тарнович, Юрій Ковальчик. Мировий суд: Ярослав Гура, Петро Курило, Петро Ціціло.

В резолюціях, що їх схвалив з'їзд, у привітах та промовах делегатів і гостей проявлена вірність лемків українській незалежницько-соборницькій ідеї та віру в те, що раніше чи пізніше Лемківщина буде приєднана до України.

Вечером відбулася спільна «лемківська вечірка» — бенкет для делегатів, представників організації і гостей, яку відкрив Т. Вислоцький, розпочав молитвою знову о. Григорій Новак, а провадив д-р Я. Падох. Під час вечірі, що проходила в милому настрої, складали усні привіти з'їздові й були зачитані писемні від українських організацій і установ. Співали жіночий квартет лемківських пісень. Були декламації, рецитація і фортепіанове сольо.

Степан ЖЕНЕЦЬКИЙ

Репрезентативне видання поезій і малюрства Т. Шевченка

Сторіччя смерті Шевченка відсвяткували українці у вільному світі рядом академій, святочних концертів та інших імпрез, що їх завершенням було імпозантне відкриття пам'ятника на площі перед парламентом у Вінніпезі.

Але пістоліз до великого сина України вимагає від нас відзначити цей ювілей, впершу чергу, дбайливими виданнями його живого слова. Зокрема, перебуваючи на чужині, повинні ми зробити це у формі доступній теж для нашого оточення. Багато чужинців, наших приятелів-знайомих, що брали участь в цьогорічних ювілейних імпрезах, або й поза тим, раді б на зрозумілі для них мові познайомитися з постаттю Шевченка. Відповідних для цього видань у нас обмаль.

Цю прогалину до деякої міри заповнюю розкішне видання, що появляється заходами гурту підгуртюк, і в деякій мірі сплачує наш борт — наше зобов'язання: поширити його слово у відповідній формі теж серед чужинців. Ми пропонуємо увазі читачів:

репрезентативне видання творів поезії і малюрства Тараса Шевченка в мовах: англійській, французькій і німецькій — з паралельними українськими текстами (в і б р а н е), за редакцією проф. Юрія Луцького, в мистецькому оформленні арт. маляра Мирона Левицького — видавництво «Молоде життя», Мюнхен — стор. 116 + 8 кольорових репродукцій, в полотняній оправі з витисками + охоронна обкладинка, ціною дол. 5, — п'ять), або рівновартість в іншій валюті.

Дохід з розпродажі цього видання призначений на закінчення «ЕУ», що її видає НТШ, найстаріше українське наукове товариство, установа, що носять його ім'я. Тому висилаемо це видання передовсім усім прихильникам «ЕУ» й сподіваємося, що вони його широно приймуть й поширять серед українського громадянства, а теж у відповідних

колах чужинецького світу на всіх континентах.

Належність, — як теж дальші замовлення, — слати на адресу Пласту в Торонто, видавництва в Мюнхені, або до комітетів і представників в-ва «ЕУ» в поодиноких країнах.

ВИДАВНИЦТВО
ЕНЦІКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Оголошення

УМХС (Українська Медично-Харитативна Служба — колишній Український Червоний Хрест) з метою приділення святочного з находи Різдва Христового та Нового Року просить усіх хворих українців, які перебувають зараз у шпиталях, санаторіях та різного роду лікувальних закладах, де немає станції ані утвноваженого УМХС, як також тих хворих, які перебувають віддалено від осередків УМХС, — завчасно зголоситися, подаючи свою точну адресу (латинкою) до:

Ukrainischer Medizinischer und Caritativer Dienst, e. V.
(13b) München 2., Dachauerstr. 9/II

Хворих, що живуть у Північно-Західній Німеччині, просимо голоситися на адресу:

Ukrainischer Medizinischer und Caritativer Dienst, e. V.,
Vertretung für Nordwest Deutschland
(20a) Hannover, Sibeliusweg 17

ГОЛОВНА УПРАВА УМХС

Складайте на Пресовий фонд „УВ“!

Українські
Вісти

Тижневик політичні, культурні
і громадського життя

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Адреса редакції й адміністрації
„УКРАИНСКИЙ ВІСТІ“

13b Neu-Ulm/Donau. Schleißbach 32

Місячна передплата «УВ» в Німеччині, включно з пересилкою, коштує 3.50 нм.

Повідомлення

Прохаемо наших дописувачів, кореспондентів, співпрацівників, всі церковні, громадські і політичні українські організації поможливості тепер надсилати матеріали до різдвяного та новорічного чисел «УВ». Ред. «УВ»